

Škola
 Nad Vrchhorou lietali arkany,
 o pote ilo iakov miestnej Z .
 Sami ich toti zhotovili...
 strana 5

Udialo sa
 MIĚde strĚvila 72 hodĪn
 s Malým princem a autorkami
 L. Mikulovou a V. Belkovou...
 strana 8

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

5GC D-G C 679 @DHC J G? á ůH-5J B =75
 toito.liptovskastiavnica.sk

ÜÜ P SÁYQXĚÁ ÜŠUÁI

DECEMBER 2012

PÖÜÜÖÖCERP "

EditoriĚl - Pokoj a bratská láska

Ladislav Slanicay

To je to, o nĚm v dne nom ka dodennom Īvite chýba. S absenciou týchto cností sa stretĚvame takmer denne. Uvedomujeme si to raz viac, inokedy menej, pod a toho, ako tento stav dolieha na ka - dĪho z nĚs, ale predov etkým na m Ěa, samotného ako jedinca.

ZvlĚ teraz ke si denne pripomĪnate a o akĚvame prĪchod Vianoc, v adventnom Ěse, ktorý, tak ako je pomenovaný,

bol obdobĪm o akĚvania na prĪchod vladĚra. V tomto Ěse ten pokoj a ved a neho aj lĚska dôraznej Īe ĪadajĚ potrebu svojho upevnenia tak v rodinĚch, ale najmä v krajinĚch, v ktorých chýba nielen

du evný pokoj a lĚska. Mier! Pokoj a lĚsku vypudili tam mocenskĪ zĚujmy. My mĪ eme akova a by Ěstný aj z prĪle itostí blĪ Īacich sa Vianoc za dar pokoja, no predsa mĚme pocit Ěe ku pokoji Ī u nĚs v ka dodennom Īvite nie o chýba. Pokoj a bratskĚ lĚsku si z prĪle itostí viano ných sviatkov zvykne pria ve a udĪ. Bez oh adu na vyznanie. DochĚdza tu ku vzĚcnej nĚzorovej zhode, k poznaniu, Ěe len v pokoji, ktorý mĪ eme chĚpa ako mier nie len zbranĪ, ale aj ideovĚch nĚzorov, mo no tvorĪ, mo no pracova a výsledky tvorivej prĚce opĚ v pokoji u Īva !

Prajeme si preto, aby sme tieto morĚne hodnoty, ktorĪ si ako dar k Vianociam prajeme, pokoj a bratskĚ lĚsku nielen deklarovali a slovĚoven Īli Ěe te aj potrasenĪm ruky, ale prĪdali k nĪm vo vzĚjomných vz ahoch aj kus ka dodennĪho reĚneho Īvota.

Z[Ī:æ•æā] ~ cĪĪUZ

ZamietnutĚ Īados o odkĚpenie pozemku

Zasadnutie obecnĪho zastupite stva obce LiptovskĚ tiavnica sa konalo d a 10. 10.2012.

K bodu 5: Miestna komunikĚcia popri JĚnovi Hrabu ovi . 329

Poslanci sa na tvare miesta oboznĚmili s novovytvorenou trasou miestnej komunikĚcie (MK). SĚhlasili s dodr ĚnĪm Īrky 5,5 m aj pred nehnute nos ou JĚna Hrabu u, ktorý tam mal zriadený vjazd do svoje garĚ e. KvĪli odvodneniu navrhoval starosta obce po ukon ĚnĪ prĚc vlo Ī do cestného telesa odvĚdzací Ěab, s Īm v ak nesĚhlasia majitelia pozemkov ulica Poza drevenice. Preto poslanci rozhodli o tom, Ěe komunikĚcia bude v poslednej fĚze zhotovenĚv tvare strechy a v prĪpade ve kých vĪd sa voda bude rozde ova na tri strany vpravo, v avo a rovno.

K bodu 6: VĚjazd na ulicu Drevenice

RĪbert Pavelka, konate spolu nosti B&D Investments, s. r. o., NovĚ 397/95, LiptovskĚ

skĚ tiavnica, predlo Īl poslancom OZ :

A) Īados o odkĚpenie Ěsti parcele CKN . 830/1 o vĚmere 4355 m², zastavanĪ plochy a nĚdvorĪa, v k. Ě. LiptovskĚ tiavnica.

Poslanci OZ po prehliadke po adovanej parcele zamietli Īados z dôvodu, Ěe tĚto Ěs parcele bola danĚ do prenĚjmu spolu nosti Dedinka pod SalatĪnom na dobu 5 rokov a obec v budĚcnosti bude predmetnĚ parcelu vyu Īva ako spojnicu dvoch miestnych komunikĚciĪ Starosta obce dal hlasova za Īados R. Pavelku.

B) Īados o odkĚpenie parcele CKN . 2328/2 o vĚmere 18 m², zastavanĪ plochy a nĚdvorĪa, slĚ Īaca ako miestna komunikĚcia v k. Ě. LiptovskĚ tiavnica, LV. . 2563, vlastník obec LiptovskĚ tiavnica v 1/1

Poslanci OZ po prehliadke po adovanej parcele zamietli Īados z dôvodu, Ěe

parcela slĚ Ī ako miestna komunikĚcia a predaj miestnej komunikĚcie je v rozpore so zĚkonom.

K bodu 7: RĪzne

- Starosta obce predlo Īl poslancom OZ nĚvrh Īadosti obce LiptovskĚ tiavnica na kĚpu Ěsti pozemku parc. CKN . 942/128, zastavanĪ plochy a nĚdvorĪa, o vĚmere 45 m² pre obec LiptovskĚ tiavnica od RĪberta Pavelku, konate a spolu nosti Tabernus, s. r. o., NovĚ 397/95, LiptovskĚ tiavnica, ktorĚ by obec v budĚcnosti vyu Īvala ako miestnu komunikĚciu. Poslanci Īados odseĚhlasili.

- Starosta obce predlo Īl nĚvrh poslancom OZ na poverenie Īenov DHZ LiptovskĚ tiavnica v po te 14 Īenov pod a prĪloženĪho zoznamu na vykonanie protipoĪiarnych preventĪvnych kontrol v obci LiptovskĚ tiavnica do konca roku 2012. Poslanci OZ nĚvrh schvĚlili.

Bude pokračovať výstavba nových rodinných domov

Účinnosť [článok]: [číslo]

al je zasadnutie OZ sa konalo dňa 22. 11. 2012.

K bodu 5: Zmluva o budúcej zmluve medzi obcami Liptovská tiavnic a Likavka

Starosta obce predložil návrh zmluvy o budúcej zmluve medzi obcou Liptovská tiavnic a obcou Likavka. Predmet zmluvy realizácia černej by a istenia miestnej komunikácie a chodníkov zametacím vozidlom, ktorým by obec Likavka zakúpila prostredníctvom EURO fondov

Poslanci vpravo, vľavo a rovno. Poslanci OZ mali dve pripomienky:

1. Aby zametanie nebolo každý mesiac, ale na požiadanie obce Liptovská tiavnic.
2. Aby bola uvedená konkrétna cena za celkové prácu vrátane pohonných hmôt.

Keď budú tieto podmienky akceptované v zmluve, potom opätovne zmluvu o budúcej zmluve prehodnotia.

K bodu 6: Vyčíslenie a dofinancovanie novovyasfaltovaných ulíc Hore bránu a Nová

Poslanci OZ zobrali na vedomie, že miestne komunikácie boli dokončené, zmluvy o dielo boli dodané. Nasledne odsúhlasili zmenu rozpočtu z dôvodov:

- Novej zmluvy o dielo, predmetom ktorej sa stavebné práce na ulici Nová v celkových nákladoch 1765,33 .

- Nove zmluvy o dielo, predmetom ktorej sa stavebné práce na ulici Hore bránu v celkových nákladoch 1 635,97

K bodu 7: Príprava VZN o miestnych daniach

Pracovníčka úradu Jana Králiková informovala poslancov OZ o zmene zákona o miestnych daniach . 582/2004 novelou zákona

. 343/2012. Poslanci OZ navrhli nezvyšovať sadzby miestnych daní.

K bodu 9: Predaj pozemku PSML Liptovská tiavnic

Ing. Vladimír Tholta, predsedu PSML Lipt. tiavnic predložil návrh na odkúpenie parc. CKN . 604/3 o výmere 2 m², zastavaná plocha a nádvoria pre PSML Lipt. tiavnic potrebná na skolaudovanie prístavby budovy PSML Lipt. tiavnic.

Výstavba garáže a kancelárie sa rieši v dvoch etapách. Samotná garáž

je boli uloženo na pozemok u v roku 1999, následne v roku 2010 bola pristavená kancelária. Pri zameraní vybudovanej stavby sa zistilo, že 2 m² zasahuje do obecnej parcely 604/1. Poslanci toto skutočnosť zobrali na vedomie a kontaktovali, že 2 m² odpredajú PSML Lipt. tiavnic. Odhlasovali zaradenie parc. CKN . 604/3 o výmere 2 m², zastavaná plocha a nádvoria ako parcelu hodnú osobitného zreteľ a z dôvodu potreby skolaudovania prístavby budovy PSML Lipt. tiavnic.

K bodu 10: Predaj pozemku Milo a Miura

Pri výkupe pozemkov na novovytvorenú miestnu komunikáciu ulica Ponad ihrisko bolo potrebné vyhotoviť geometrický plán, kto-

rý jednotlivým vlastníkom vytýčený vzdialenosť (írka, dĺžka) miestnej komunikácie. Pri tvorbe GP bolo zistené, že parc. EKN . 814/28 o výmere 166 m², zastavaná plocha a nádvoria, sa výlučným vlastníctvom obce Liptovská tiavnic LV . 1504, k. o. Liptovská tiavnic. V skutočnosti táto plocha nie je len pod novovytvorenou MK, ale prechádza pozemkom Milo a Miura a manželky Evy, bytom Liptovská tiavnic, Nová 298. Komerčný právnik konštatoval, že

K bodu 11: Výstavba rodinných domov v obci

Poslanci OZ odsúhlasili návrh Viliama Murárika, bytom Lipt. tiavnic, Pod dubami 212, na výstavbu rodinného domu v lokalite Okrky, parc. CKN . 2458, k. o. Lipt. tiavnic s tým, že v etke inžinierske siete budú vybudované na nariadení stavebníka bez účasti obce.

Poslanci OZ prerokovali návrh manelov Jána Barana a manželky Tatiány, obaja bytom Ludrová 298 na vydanie súhlasného stanoviska

BUXYWVafcjca`nUgXbi h`CN`gWj Ucj U`J`dgcU`bV`fCndc Yh`bU`fc_`&\$%`.....`Zhc.`8`8`#Yf`

predmetnú parcelu obec Lipt. tiavnic nadobudla prevodom nehnuteľnosti zo strany na obec po aspozemkových úpravách ROEP. Pred ROEPom bola hore uvedená parcela zapísaná v pozemno-knihu vložke . 5, vlastníctvom ktorej bol manžel. Podľa znalcov katastra nehnuteľností v Ruomberku došlo k tejto skutočnosti pravdepodobne v roku 1984, kedy sa v obci uskutočnilo THPM mapovanie. Nakoľko obec túto parcelu nikdy neuviedla, ani si na ňu nerobí nárok (parcela sa nachádza v oplotenom priestore manelov Miura) došlo k dohode: geodet vypracuje geometrický plán, kde hore uvedenú parcelu rozdelí na dve samostatné parcely, t.j. parcela pod MK zostane vo vlastníctve obce a novovytvorená parcela nachádzajúca sa v záhrade manelov Miura bude oprávnenou dráhou prevedená do ich vlastníctva. Návrh Milo a Miura o spolufinancovanie geometrického plánu na rozdelenie parc. EKN . 814/28, ktorý by bol finančne uhradený v 50%-ci obec a v 50%-ci Milo a Miura s manželkou poslanci OZ schválili.

pre vydanie územného a stavebného rozhodnutia pre výstavbu rodinných domov na pozemkoch na LV . 3100 par. CKN . 2026/1, 2026/5 a 2026/6. LV . 2712 parc. CKN 2026/2, 2026/3 a 2026/4 s tým, že stavebníci sa zaviazajú, že nebude mať žiadne požiadavky na obec Lipt. tiavnic na výstavbu inžinierskych sietí. Riešenie navrhli prerokovať za účasti žiadateľov na najbližšom zasadnutí OZ.

K bodu 12: Rôzne

Poslanci OZ odsúhlasili návrh Jozefa Dvorského, bytom Liptovská tiavnic, Nová 310, sídlo prevádzky Liptovská tiavnic, Zvonitý námestie 342 o umiestnení stávkovej kancelárie do miestneho pohostinstva.

Starosta obce informoval o potrebe zabezpečenia prevádzky multifunkčného portového ihriska. Ing. Hlaváč navrhol, aby k úpravám osvetlenia bol uložený úradný úrad Jozefa Dvorského v miestnom pohostinstve. Na požiadanie a vyplatenie záloh 5 , bude tento projekt iný hrubom.

Stáňte sa prispievateľom To i To

Všetchní čitatelia.

Tak ako sme urobili u niektorých, chceme vás požiadať o pomoc pri zostavovaní a tvorbe nášho - vášho časopisu tiavnického to i to. Budeme radi, ak zostavovanie obsahu časopisu nenecháte iba na redakcii a štátnych prispievateľoch. Uvítame vaše články, pripomienky, podnety, návrhy, ilustrácie, fotografie. Svoje príspevky nám môžete doručiť na Obecný úrad, alebo poslať e-mailom na adresu redakcie: toito@liptovskastiavnic.sk. Vopred vám srdečne ďakujeme.

Redakcia

Rozpočet obce na roky 2013-2015 bol schválený

Bežné príjmy	EUR	Dotácie z rozpočtu obce	EUR
Daňové príjmy z majetku (podielové dane a daň z nehnuteľností)	206 969	- TJ Družstevník	18 120
Daňové príjmy – za psa, TKO, ubytovanie a verejné priestranstvá	17 410	- Šachový klub Investspol	14 000
Nedaňové príjmy (prenájom pozemkov, budov, priestorov a objektov)	4 224	- Evanjelická cirkev a. v.	2 000
Nedaňové príjmy (administratívne poplatky, ŠKD, stravné, predaj tovarov a služieb)	5 190	- Rímsko-katolícka cirkev	360
Nedaňové príjmy – úrok z vkladov	130	- Poľovnícke združenie Salatín	1 000
Bežné granty a transfery – na ZŠ a dotácie na prenesený výkon štát. správy	94 700	- Jednota dôchodcov	360
Bežné granty a transfery – na menšie obecné služby	1 500	Kníhnica	400
Spolu príjmy	350 123	Kultúrny dom (energie, materiál, údržba budovy a odmena správcovi)	970
Bežné výdavky	EUR	Ostatná kultúra (akcie obce, údržba MR, odmena a tla " To i to, konces. popl.)	5 030
Výdavky verejnej správy	99 503	Dom smútku a cintorín (energia, materiál, odmena správcovi, "lenské príspevky)	1 976
- prenesené kompetencie	1 345	Základná škola	91 311
- mzdy, príplatky a odmeny	54 360	Mzdy a odvody	72 080
- odvody do poisťovní	18 719	Energie, materiál a cestovné	12 985
- tovary a služby	24 236	Údržba, služby	6 246
- spoločný stavebný úrad	843	Materská škola – príspevok na III. triedu MŠ Štiavnička	1 740
Finančná oblasť	4 208	ŠKD (mzdy, odvody vychovávateľke, materiál a stravovanie)	8 358
Ochrana pred poľňami (energie, materiál, údržba, dopravné a odmeny)	3 120	Školská jedáleň (mzdy, odvody a strava kuchárka a vedúca ŠJ, materiál)	11 435
Cestná doprava	1 410	Centrá voňného ľasu	9 100
Nakladanie s odpadovými vodami	300	Opatrovateľská služba (mzdy, odvody opatrovateľke, materiál a stravovanie)	7 343
Nakladanie s odpadmi	19 000	Hmotná núdza (strava a školské pomôcky pre deti v HN)	600
Verejná zeleň	500	Spolu výdavky	305 087
Rozvoj obce (mzda vodiča, materiál, dopravné traktor, nájom, dohody o prac. činnosti)	4 997	Kapitálové výdavky	7 200
Menšie obecné služby - VPP	1 366	- 5 % spoluúčasť modernizácia verejného osvetlenia (eurofondy)	7 200
Verejné osvetlenie	10 500		

DcXfcVbf` `YbYjY fncdc hi `bz`XYhY`bU`k YV!gfz_b_Y`cVW. `http://`jdcj_g_UghjUj_bjW`g`

Ú [• c i ^ @ ^ Á • c æ i [• c ^ Á [à & ^

Ai`h]Zib_ bf`]\f]g_c`nU` ()`\$\$\$`Ö`b]Y_hc`• a mgY`bY`dcý_cXni`^Y

Dušan Lauko

VĚ ení spoluob ania,

Vo svojom dne nom príspevku sa dotknem troch tŕm.

V mesiaci október sa obci podarilo dokon i viac e elovŕ ihrisko, ktorŕ je postavenŕ v areĽi zĽkladnej koly. Ihrisko s umelou trĽvou by malo slĽ i v etkŕm obyvate om na ej obce. Ihrisko, ako takŕ je oplotenŕ sie ou a mĽ dve vstupnŕ brĽnky, ktorŕ sa pod a mo nosti nikdy nebude zamyka . Je potrebnŕ dodr a ur ite kulteru prevĽdzky, ktorĽspo ĩva v tom, e do priestorov ihriska chodĽme v dy portovo obutĽ, t. z. tenisky, lisovanŕ kopa -ky, resp. trampky, a nie v remennŕch topĽnkach, alebo kopa kĽch s oce ovŕmi hrotmi. Po as kolskŕho vyu ovania, cez pracovnŕ dni v dopolud aj Ľch hodinĽch ihrisko slĽ i predov etkŕm pre deti zĽkladnej koly, t. z. ak dŕjde k stretu zĽjmov, prednos maje v dy iaci zĽkladnej koly. PopoludnĽ je ihrisko sprĽstupnenŕ irokej verejnosti, zatia zadarmo. Viac e elovŕ ihrisko mĽ aj samostatnŕ osvetlenie. V prĽpade zĽjmu o ve ernŕ vyu itie ihriska je potrebnŕ zapĽsa sa do knihy, ktorĽje ulo enĽv Pohostinstve pod lipou a zaplati poplatok za elektrickĽ energiu vo vŕ ke 5,- /

hodina. Toto rozhodnutie vzi lo na rokovanĽ obecnŕho zastupite stva obce. Vŕstavba ihriska stĽĽa obec cca 45 000,- , o nie je malĽ iastka. Chcem vĽs preto dŕrazne po ĩada , aby sme si ihrisko vĽ ĩli a hlavne etrili. Mŕ em vĽm poveda , e za dva mesiace prevĽdzky do lo k

6fzbU`a i `h]Zi_b_ bf`c`]\f]g_U`Y`dfY`jdcfhi`W[hj`W`bzj`hYj`bĽcj`chj`cfYbz`U`j`n]a`Y`.....Zchc.`8`8#fYf`

emyselnŕmu po kodeniu oplotenia ihriska prepĽnenŕ ochrannŕ sitĽ, odtrhnutŕ lankĽ, ktorŕ zabezpe uje stabilitu brĽnok.

Druhou tŕmou, s ktorou vĽs chcem oboznĽmi je ĩstieenie potoka v spodnej asti obce. ĩstieenie zabezpe ovala obec v spoluprĽci s Vo-

dohospodĽnskym podnikom Povodia VĽhu. ĩstieenie sa uskuto nilo v mesiaci november 2012 a chcem sa touto cestou po akova pracovnĽkom Povodia VĽhu za odvedenĽ prĽĽu. NedĽ mi v ak nespomenĽ problŕm, ktorŕ nastal v e sek u pod kaplnkou, kde niektorĽ na i ob a-

nia premostili potok tiavni anka a tŕm vlastne znemo nili al ie prĽce pri ĩstienĽ potoka. VerĽm, e po zime sa tieto premostenia odlo ĩa a potok sa vy ĩstĽ v celom profile t. j. od skladov a po kaplnku.

Tre ou tŕmou, s ktorou sa chcem dnes zaobera , je cirkevnŕ spevo-

kol. Pri tejto prĽle itosti chcem pripomenĽ , e spevokol mĽ okolo 25 lenov. Z mojej strany chcem vyslovi po akovanie tŕmto spoluob anom, ktorĽ na Ľkor svojho vo nŕho asu pravidelne chodia na skĽ ku. ChodĽm pomedzi spoluob anov a mnohokrĽ po ujem kritiku, o ma samozrejme mrzĽ. Zalo i , ale hlavne udr a takŕto teleso nie je vŕbec jednoduchŕ. Preto, chcem vyzva hlavne mlad Ľch spoluob anov, aby pri Ľi medzi nĽs a skĽsili nĽm pomŕc a tŕm zvy Ľ kvalitu spevokolu. MnohĽ z vĽs povedia na o je to dobrŕ, ale dĽm vĽm odpove . V etci si dobre pamĽtĽme, ako vyzerali poslednŕ rozĽky so zosnulŕmi. Mo no jeden spevĽk sa sna ĩl spĽeva a v etci pozerali o sa to tam deje. Je rozdiel, ke rozĽky ku na cintorĽne zaspĽeva 15 20 hlasov. Vedzte, e skŕr alebo neskŕr tĽto slu bu budeme potrebova viacmenej v etci obyvatelia tejto obce.

Z prĽle itosti prichĽdzajŕcĽch viano nŕch sviatkov vĽs chcem v etkŕch pozdravi , popria hlavne ve a spokojnŕch dnĽ strĽvenŕch v kruhu svojej rodiny a do novŕho roka 2013 popria hodne zdravia, ŕspechov v prĽci a pohody do al Ľch dnĽ.

A]_i`zý'bU'XYh]`bYnUV i Xc`

Vladimíra Chlepková

Tohtoro ný MikulÆ do nej obce zavítal presne v as, a to iesteho decembra 2012. Mami ky, oteckov, starých rodi ov aj deti ky privítali iaci zo zÅkladnej koly, ktorí na nich netrpezlivo akali u pri vstupe do kulturneho domu. Pre pozvaných si toti pripravili vystæpenie spojenø u s dlho o akÅvaným príchodom MikulÆa. Na evod mikulÆskej slÅbnosti vystæpil pÅñ starosta Du an Lauko, ktorý v etkých srde ne privítal, na scønu u potom nastæpili iaci z tunaj ej Z , s krÅsnymi pesni kami a

bÅsni kami. Pri príchode MikulÆa sa v kulturnom dome ozýval spev iakov, plných zvedavosti a o akÅvania, aký bude tohtoro ný MikulÆ. Ke prichÅdzal, o kÆdetí sa roz iarili æ asom a rados ou. MikulÆ bol opä tedrý. Pre ka dø die a mal milø slovo a samozrejme sladkæ odmenu pre tých poslu nej ích. Myslím, e nakoniec boli spokojní rodi ia i deti. Je peknø, e tÅto tradícia v na ej dedine nie je zabudnutÆa e sa ju ka doru ne podarí usporiadate om zorganizova , za o im patrí ve kÆv aka.

A]_i`zý`df]j]Y`j`gdf]Yj cXY`Ub`Y`cj`"..... Zhc. 8" 8#Yf`

A`UXcg `^Y`_fzgbUž`U`Y`U^`ghUfcVU` a z`gjc^Y` Ufc

Vladimíra Chlepková

B?fzgb]`i X]U`g`^fU`_ci`df`#cXnä`U`Y`_fzgb]`ghUf#`i X]U`g`i a Y`YU`f`X]Y`U]`.....(Goethe)

Nj ng#r`dYb]U`]U`_cj`a]Ygby^`N#`..... Zhc. 8" 8#Yf`

Ka dÆetapa udskøho ivota mÆsvoju krÅsu a osobitos , mÆ ho teda i staroba. Starnutie pre mnohých udí prinÆa nemalø problømy. asto zostÅvajæ osamotení, nako ko stratili ivotnøho partnera a rodina deti nie v dy sæ schopnø postara sa

o starøho loveka. Ak mÆ lovek zvlÆdnu problømy staroby a zmeny, ktorø s ou nastÅvajæ, musí sa im vedie brÅni a hlavne nepodda sa im. Proces starnutia neprebieha u v etkých udí rovnako. akÆna ka døho z nÅs. PrichÅdza tak pomaly, e si ju niektorí uvedomia v po-

slednej chvíli a nestihnæ si ju vychutna . Sæ udia, ktorí tvrdia, e nie je o vychutnÅva . Proti ich tvrdeniu v ak stoja ivoty mnohých starcov a stareniek, ktorí svoju jese ivota pre ili v nÆlherných pokojných farbÆch. Nepreme kajme svoju príle itos a neodkladajme svoju starobu na poslednø dni svojho ivota. Staroba je ve kou príle itos ou te i sa z toho, o sme v ivote pre ili a te i sa z toho, o pre ívajæ udia okolo nÅs. Staroba je pre ka døho lo-

veka vä ím bremenom. S tým neurobíme ni . Staroba v ak mô e by aj vä ím darom. A s tým u nie o urobi mô eme. O spríjemnenie chví na ich dôchodcov sa pri inili aj iaci zo ZÅkladnej koly, ktorí d a 18.11.2012 pre nich pripravili vystæpenie v Kulturnom dome LiptovskÆ tiavnica. Dæfame, e to ocenili a spolu ne si spolu s de mi tento krÅsny as staroby spríjemnili.

J`dfc[fUa`Y`nUgd]Yj`U`]`U^`Ybcj`]U`>YXbcmX} W#cXV#j`..... Zhc. 8" 8#Yf`

@]gh'dfY'>Yj]ý_U

Renáta Cagalincová

Milý Je i ko,
pí em Ti tento list u ako dospelĚ ka. Ve
vidí , e sa sna ím uhlĚdza svoje slovĚ
Ke tak rozný am celkom som riskla,
e som Ti hne na za iatku napísala, e
som dospelĚ ka. Viem toti , e najskôr
íta detskĚ listy a iba niekedy tých, asto
tak premĚdreých, nĚs dospelĚkov. Rada
by som Ti nie o nakreslila, lebo viem, e
kresbi ky detských rĚk sĚ Tvojmu srdcu
najmil ie. Ale nedĚsa mi. Nevieam pre o,
ale akosi som zabudla detskĚ motívy...v
poslednom ase.

Sedím a premý am o om Ti písa .
Mnohí hovoria, e dnes u nie je mo-
dernĚ písa Je i kovi. Viem v ak, e Ty
si v ade a preto verím, e aj tento môj
list dostane .

Vie Je i ko, rozný am prĚve o tom,
o sĚ Vianoce. Nete ím sa ani tak ve mi

na dar eky, lebo vo svojom srdci cítim
vĚ iu rados z chví , ke si po dlhom
ase spolu s rodinou, rodi mi a bratom
sadneme k tedrove ernĚmu stolu. Srdce
mi zovrie, ke si pred ve erou spomenie-
me na na ich starých rodi ov, u ktorých
bývali jedny z najkraj ích Vianoc. V tej
chvíli si spomeniem na v etky opustenĚ
deti, starkých, na v etkých tých, ktorí sĚ
sami, chorí, i na tých, ktorí nemajĚ vlast-
ný domov. PrĚve v tej sviato nej chvíli
myslím na ne astia iných a sama seba
sa pýtam: Kto obdaruje týchto uďí?
Tu mi milý Je i ko osi zi lo na um. Ne-
mĚm síce peniaze, aby som mohla na-
kĚpi dar eky pre v etkých, ktorých so
Ti spomenula, ale verím, e obdari ich
s Tvojou pomocou to zvlĚdnem, nie len v
tento sviato ný as, ale ka dý nasledujĚ-
ci de . Rozhodla som sa darova ěsmev.
Môj ěsmev. ZnĚmym i neznĚmym, blĚz-
kym i vzdialeným. Lebo viem, e za ěp-

rimným ěsmevom sa skrýva Tvoj ve ký
dar pre v etkých uďí, a to je lĚska. Ak mi
v tom pomô e , ja to dokĚ em. Chcem
Je i ka tak ve a?

Chcem len, aby sa nikto na nikoho
nehneval. Chcem len, aby sa uďia mali
radi. Chcem len, aby Tvoja lĚska zostala
s nami.

Kon ím Je isko svoj list, lebo je as. Ja
v ak viem, e odteraz rozdĚvam ěsmev,
svoj ěsmev, aby lovek loveka mal rĚd,
aby ka dý de boli Vianoce.

V mene v etkých zamestnancov a
iakov ZĚkladnej koly v Liptovskej
tiavnici chcem VĚm v etkým u om
dobrej vôle popria zvlĚdnutie predvia-
no nĚho zhonu s ahkos ou a v pohode,
pre itie samotných viano ných sviat-
kov v radosti, pokoji a do novĚho roku
len v etko najlep ie.

o

b]UW]'gU' j'ý_c`Y'ghfYh`]'gc'pUV† a 'df]bWc a '

Jana Kamhalová

Kto z nĚs nemĚ rĚd roz-
prĚky? StretĚvame sa s ni-
mi u od detstva a radi sa ku
nim vraciame aj v dospelosti
ke sa ivot s nami nemaznĚ
a u vôbec nie je rozprĚko-
vý. Vtedy sa sna íme utiec
z reality ku rozprĚke, ktorĚ
nesklame, pote í a vrĚi nĚs
do detských ias ke dobro
ví azilo nad zlom..

Zhc: 'nc'ý_c'g_f'c'UFW#j i '

V jedno oktĚbrovĚ pred-
poludnie zavítala rozprĚka
do na ej koly. Herci z ozajst-
nĚho divadla rozlo ili kulisy
a predstavenie mohlo za a .
Pridali sa k nĚm aj kĚlkari zo
tiavniky. DivĚci si posadali
a pred nami sa odvíjal príbeh
princa, ktorĚmu spadla do
studne koruna, tĚ zachrĚnila
aba, ktorej v ak musel splni
tri elania. Pric nebol iadna

padavka , k ělo-
hĚm sa postavil
zodpovedne a
v etky ěspe ne
splnil. Odmenou
mu bola nielen
vrĚenĚ koru-
na, ale aj krĚsna
nevesta a ijĚ
spolu astne ak
nepomreli... Pek-
nĚ predstavenie
sprevĚdzal na
gitare aj ikovný
muzikant, kto-
rý dotvĚral roz-
prĚkovĚ nĚladu peknými
pesni kami.

Pozorovala som tvĚri ky
detí, ktorĚ sa usmievali ale-
bo mra ili pod a toho, ako
sa princovi prĚve darilo v pl-
není ne ahkých ěloh. NijakĚ
rozprĚka sledovanĚv televí-
zii nedĚdie a u to, o skuto-
ný herec vlo í do kontaktu s
detským divĚkom. Zapojí ho

Zhc: 'nc'ý_c'g_f'c'UFW#j i '

do diania a to sa stĚva sĚ-
as ou deja, ktorý si naplno
u íva a vychutnĚ Herci boli
odmenení potleskom a nĚs
te ilo, e sme umo nili de-
om za i opĚ nie o peknĚ a
hodnotnĚ o obohatí detskĚ
du i ku.

o

Df]ý'U'n]a U'Ě'dfY jYbW]U'U'VYndY bçg 'bUXc jýYh_c''

?UHf#bU?U U_cj z'

Namiesto Pr í, pr í, len sa leje... by sme si v zime mali zaspievať. Sne í, sne í, len sa sype... Zimnø krá su obdivujeme samozrejme najviac v prírode, na horách, kde je majestätnos vrchov a títo umocnené bielou náherou, ktorá vzbudzuje obdiv, a, no i repekt z rove. Tie zimnø typy si urite nenechajú utiec príleitos pobudnúť zoprá chví na horách, odda sa zimným portom, i zimnej turistike. Náro nos týchto inností sa náš bezpochyby opýta, ako sme sa na ne fyzicky pripravili, i vieme reálne odhadnúť svoje možnosti, a i sme neprecenili svoje schopnosti. Svoju disponibilitu je potrebnø správe ur i zvlá v horských oblastiach, kde sa v etky mo nø zimnø nástrahy znásobenø náro nosou prostredia.

Chcela by som vám preto nie o porozpráva o tom, **akø práva a povinnosti majú fyzickø a právnickø osoby v súvislosti s bezpečnosťou osôb v horských oblastiach**, práva a povinnosti prevádzkovate ov lyiarskych tratí a prevádzkovate ov zariadení ur ených na osobnø lanovø dopravu. Jednoducho povedanø, ak sa vyberiete do hôr, musíte z dôvodu svojej bezpečnosti repektov ur itø obmedzenia a naopak, osoby, ktorø tu prevádzkujú lyiarske trate, lanovø dráhy, i ubytovacie zariadenia si musia plni ur itø povinnosti z dôvodu zabezpečenia va ej bezpečnosti.

Pokia hovoríme o pohybe osôb v horských oblastiach, ur ite musíme za a horskou

slu bou. Medzi olohy príslušníkov horskej slu by patrí okrem inøho poskytovanie informácie súvisiace s bezpečnosťou osôb, umiestovanie a udr iava výstra nø, informa nø a inø zariadenia súvisiace s bezpečnosťou osôb, podie a sa na zaistení bezpečnosti pri portových a iných podujatiach a samozrejme organizovanie a vykonávanie záchrannej inštitúcie pri záchrane osôb.

Ka dý náš tevník by si preto vo vlastnom záujme mal zabezpe i dostatok informácií pred pohybom v horskom teréne.

Zákon pá máta aj na povinnosti tých, ktorí v horských oblastiach poskytujú ubytovacie slu by. Tu sa niektorø z nich:

- ak sa náhle zhor í počasie alebo je v dôsledku ťerazu i náhleho zhor enia zdravotnøho stavu ohrozenø va e zdravie alebo ivot, ubytovateľ je povinný poskytnúť vám ubytovanie alebo aspo prístre ok,
- horskej slu be musí bezodkladne poskytnúť informácie o osobe, ktorej takøto ubytovanie alebo prístre ok poskytol,
- ubytovateľ musí vies knihu vychádzok a výstupov, kde zaznamená meno a priezvisko osoby, ktorá odchádza na vychádzku alebo

výstup, as odchodu a as predpokladanøho príchodu a taktie trasu vychádzky, ťery alebo výstupu,

- ubytovateľ musí zriadiť na v eobecne prístupnom a viditeľnom mieste vývesnø tabu u, na ktorej uverej uje pokyny horskej slu by a inø údaje týkajúce sa bezpečnosti osôb v horskej oblasti.

Ten, kto prevádzkuje lyiarsku tra , je povinný vyda a na viditeľnom mieste umiestni pravidlá správania sa na lyiarskej trati, musí viditeľne lyiarsku tra ozna i a tie uvies stupe jej

nej 3 dni pred jeho konaním ohlási horskej slu be, uvies zameranie podujatia, miesto konania, prípadne prerokovava bezpečnosť opatrenia.

Náš tevník horskej oblasti je samozrejme povinný dodr iava pokyny horskej slu by, riadi sa výstra nými, informa nými a inými zariadeniami, musí sa správať tak, aby neohrozoval nielen vlastný ivot a zdravie ale aj ivot a zdravie iných osôb. Taktie treba ma na pamäti, e osoba, ktorá sa nachádza v horskej oblasti je povinná uhradiť horskej slu be náklady spojenø s vý-

=i gfu bz 'Zhc[fUUU'

.....'Zhc. '8" '8'fYf

náro nositi, musí zabezpe i zjazdnos a bezpečnosť osôb, ktorø nie sa plnoletø a fyzických osôb, ktorø nemajú spôsobilos na práve ťekony.

Ur ite by bolo fajn, keby na a náš teva v horských oblastiach prinála so sebou len okamihy plnø radosti, portu, relaxu a mo no i zamyslenia nad majestätnou Bo ou prírodou...

Ten, kto hodlá organizovať portovø alebo inø podujatie v horskej oblasti, pri ktorom mô e dôjs k ohrozeniu ivota alebo zdravia, je povinný takøto podujatie najme-

GYXY a XYg]UhX jU' \cXtþ'g'AU' a 'df]bWc a

Zuzana Zarevúcka

72 hodín je trojdňový maratón dobrovoľníctva. *Kedykoľvek po as týchto troch dní sa dobrovoľníci po celom Slovensku púšťajú do aktivít takmer každom druhu. Výsledkom je krajšie a kultúrnejšie okolie, usmiate srdcia a veľa pozitívnych vzťahov.*

pre verejnosť. Do divadelného predstavenia sme zapojili aj občianstvo, prostredníctvom seba a alebo hrania v samotnom predstavení. Pre výhercov boli pripravené ceny a naučili sme aj jeden zábavný tanček.

V sobotu 20. októbra sme mali tvorivú dielňu, kde sme tvorili a vyrábali mnoho vecí na predaj od náramkov, náhrdelníkov, ná-

ivachnovej, kde bol pripravený celodenný program. Úplným začiatkom bolo slávnostné otvorenie behu okolo Liptovskej Mary, kde symbolické červené pásky prestrihol viceprimátor mesta Stanislav Bella. Medzi účastníkmi bola jedna pani so synom, ktorý popri nej išiel na trojkoľke pre zdravotne a postihnuté deti. Najstarší účastník mal 60 rokov a

tancovanie, spievanie, hry, seba a predstavenie Malého princa. Bolo pripravených veľa cien a k tomu aj jarmok s vecami, ktorých sme vlastnoručne v sobotu vyrobili. Po náhrate bežiacov sa podával guláš.

Po as celého dňa nám krásne svietilo slniečko a do toho nám spievali kapely ako Simile, Veronika Haluzová a band, Tomáš Buranovský, ktorý sa zúčastnil seba a SuperStar a tak isto aj eskoslovensko-máľtalent.

Deti boli z tohto dňa veľa nadšené, dostali podpis karty od spevákov, pofotili sa s nimi a celým záverom bolo vypálenie lampiónov prianiť na nočné oblohu.

V závere sa chceme poďakovať všetkým, ktorí akokoľvek prispeli, či už finančne alebo prostredníctvom vyrábania kostýmov a vecí na predaj. Tie, ktoré boli ochotní venovať svoj čas pre dobrú vec a naučili sa texty. V etkým patrí obrovské **ĎAKUJEME!**

NXj] UXY' bF\c' dfYXghUj Yb]U'

Zhc. 'N' NUFYj • WU'

Na ich 72 hodín sa tento rok nieslo v duchu divadelného predstavenia Malého princa, ktorých vymysleli Lucka Mikulová spolu s Veronikou Belkovou.

Malý princ je najznámejšie dielo francúzskeho spisovateľa a pilota Antoineho de Saint-Exupéryho. Je to najslávnejší rozprávkový príbeh modernej literatúry. Kniha rozpráva príbeh pilota, samotného autora, ktorý stroskotáva na Sahare a tam sa stretáva s Malým princom, ktorý prišiel z inej planéty.

Do predstavenia sa zapojili deti zo Štiavnice, Ludrovej, Ruomberka, Liptovskej Štiavnice a Ubeľe.

V piatok, 19. októbra sme sa deňom strávili celý deň vo Veľkej Dvorane v Ruomberku, kde sa po as dňa odohrali predstavenia Malého princa. Najskôr pre základnú a strednú školu, po nich sme boli na spoločnom obede a potom veľa predstavenie

u nás, cez vankúš, gombíky a fotografiky. Toto celkom sa dialo

najmladší mal 4 roky. Odbehlo sa cca 22 km.

FcVtã' hc' XcVfcj c bY' g'Ha zýca 'ó fUbcj g_ a 'U'WU'Uba]'n'_UdY'm'

Zhc. 'N' NUFYj • WU'

v Ruomberku, v priestoroch pre SZTP Ružičky pod vedením pani Marty Kriandovej zo Štiavnice.

V nedeľu 21. októbra sme sa spolu stretli na Kozom Váhu

Bežiaci, ktorí sa prihlásili dostali občerstvenie a sami si zvolili, koľko kilometrov zvládnu odbehnúť. Kým bežiaci behali, na Kozom Váhu prebiehal program pre deti -

a teľme sa na deti v zimnom tábore.

Va i animátori >

VÝA - OK z celej tejto akcie bol venovaný a koľko zdravotne postihnutým deťom SZTP Ružičky.

Na záver nám praje me plnohodnotné prežitie Vianoc v kruhu najbližších, v etko len to najlepšie do Nového roku

FUXcg 'jgh i di ^Y'Xc'bzý \c'ÿ]jchUž' _Y 'a za Y' c' fcV] ž' c'a]c jU 'U'j' c'X•ZU

Edita Haluzová

Rok o rok prichádza a sviatky sa na nebu tešia, alebo netešia. Deti sa v radostnom akvárií, akoby darčeky im prinesie Ježíško pod stromček, dospelí premýšľajú, kde na to v tomto zasa zoberú peniaze, lebo doba je zlá.

Tak za iným uvažovaním nad touto myšlienkou od konca: radosť vstupuje do nášho života, ak máme v tomto dieťa. V tomto, teda aj Vianoce a celý ich priebeh, so svojimi rodinnými zvykmi a tradíciami, začína od toho, aký k nim lovek zaujme postoj. I s hrôzou o akákoľvek medializovaný koniec sveta a z toho aj záporný postoj k tomu, čo sa o chystá,

vypeka - alebo deť, a v tomto dopadne dobre, sviatky prídu ako vždy radostné, krásne a biele, so sviečkami, kapustnicou a vyprášaným kaprom, s kopeckami darčekov pod stromekom a keď ich bude môcť zvládnuť bez problémov, ktorým by musel po celý rok splácať. No a celý ten vianočný novoročný týždeň treba patrične pripraviť, bude teda aj o robu, hlavne keď to robíme pre svojich blízkych s láskou, tak nakoniec tá radosť do nášho života skutočne vstúpi...

24. novembra usporiadala Jednota dôchodcov v Liptovskej tiavnickej katarínskej posedenie. Chcem sa s vami podeliť o moje dojmy z tejto akcie na tomto po-

dujatí. Vláda tam dobrú atmosféru aj nájde, boli tam ľudia mojej generácie, ktorí majú z nami spoločne sa stretávať a užívať si radosť aj strasti dôchodcovského veku. Aj keď medzi tými rozhovorov sa objavuje tón o zhoršujúcom sa zdravotnom stave na ich členov, o potrebu liekov a ich finančnej záťaži a na penzijnú, neznie to tak pesimisticky, keď sa nájde, keď život pôjde predsa len alej. A keď sa môže podeliť so svojimi obavami s blízkymi u nás, znamená to problém akosi ľahšie. Veď rovnako sa dajú podeliť aj s drobnými radosťami, ktorými sa nám občas pripletú do cesty.

Nie, tento raz nechcem držať varovný prst nad tým, čo máme, ale-

bo nemáme ježiť sa po sviatkoch. Je na každom z nás, ako dobre poznáme varovný signál svojho tela. Ak milujete iných, milujte aj sami seba, buďte pozorní vo svojom tele a nebudíte ho zbytočne. Veď o zasa, to si zo neme. Ak to bude zrnko ľasky, rodina bude bohatšia plnou vzťahomného šťastia.

B. Bardot povedala: asom lovek, utuje v etke hriechy, ktorých sa dopustil a tie tie, ktorým zabudol spáchať. Tak vám zo srdca elám, aby toho, o budete utova nebolo veľa. Taktie vám prajem príjemné a ničím nerušené vianočné sviatky a veľa zdravia a pohody v Novom roku.

○

<cgdcXzf'dch]YfU'`X jYfY'Xc a i 'U' a UýhU`Y'WYgbU_c a

Jana Kamhalová

Kedysi sa neslávili len samotné Vianoce, ale aj obdobie predvianočné. K nemu sa viazalo viac príkazov, zákazov, pravidiel správaní, magických ekónov, ktorým mali zaistiť bohatstvo a dostatok v budúcom roku, odvraťti nešťastie od hospodárstva a zabezpečiť zdravie gazdu a jeho rodiny.

Tieto snahy nadobudli najväčší význam práve na tedi, keď kaďák mal svoj osobitný význam. Budúcu prosperitu gazdovstva mohla ovplyvniť gazdinu pri príprave pokrmov. Ak chcela, aby ovocné stromy dobre rodili, musela kaďák chytiť rukou oblepenou cestom z miesenia vianočného chleba. Aj na kvalite pečiva si musela dať záležať. Tedi večer, bez obľahosti bola nemysliteľná Pekárik u nás, ktorý bol aj organistom. Ku tedi sa schádzali v etci

lenovia rodiny. Poumývali sa pre zdravie v prvej vode, otec rodiny sa pomodlil. Večer sa začína po zotmení, keď sa na nebi objavila prvá hviezda. Najskôr sa jedli obľahky s medom a makom, z ktorých sa jedna odloží pre dušičky a lepiť pre statok. Medom gazda aj elá domáčich ponatieral, aby sa mali radi. Potom bol prípitok

≡i gřU bz'Zchc]fUÚ'

a vzťahomného elanie zdravia a šťastia. Jedli sa opekance posypané makom a bryndzou, varené údené ryby, pre kaďák lena rodiny jedna, potom tzv. obráčka, alebo pastierska kaďák, polievka, v ktorej sa varili ryby, kapustnica, zahustené krámpami, rybou a vždy v nej boli aj sušené huby. Okrem toho sa varil hrach, ktorý sa dodatočne dával

do polievky a jedol sa preto, keď prinášal zdravie. K vianočnej večeri patrilo chrebo - omáčka z varených sušených sliviek a hrušiek. Hojnosť jedla na tedi rove ernom stole znamenala hojnosť a dostatok v etkeho v budúcom roku. Nakoniec sa pilo hriate a varené víno, jedli sa jablká a orechy. V etke zvyky sa nechávali na stole, lebo

keby sa vyniesli, iel by s nimi v budúcom roku pre aj majetok. Osa z kaďák pokrmu odloží, po večeri sa zaneslo aj statku, aby aj ten vedel, že sa Vianoce. Na stôl sa mali dostať v etke plodiny, ktorým sa v gazdovstve pestovali, čo malo mať pozitívny vplyv na ich pestovanie v budúcom roku. Cesnak sa nielen jedol, ale hospodár ním

potieral i dvere domu, mať. Gazdinu sa nesmela pohne od stola, ani od neho vstať. Neseďeli by vraj dobre sliepky a husi. Vianočný stromček nebyval v kaďák rodine, iba v tých začalo nej ích. Bol malý, uviazaný na tráne povaly, ozdobený doma vyrobenými cukrovinkami. I keď kedysi neboli darčeky, v etci sa tešili. Tešili sa sviatkom vin ovali, spievali vianočné koledy. Po večeri chodili dievky a mláďenci spievať popod okná alebo vianočné piesne.

Nu taktie pre ívali najkrajšie sviatky v roku na i predkova. V kaďák dome sa varí dnes kapustnica, ktorú má osobitý recept a chuť. Kaďák rodina má iné zvyky, ale jedno v každom máme v etci spoločné. V etci tešime pre i sviatky narodenia Ježíška a v zdraví, pohode, spokojnosti v kruhu svojej rodiny. A ja vám v etkym elám aby tie tohorobné tak boli. Krásne Vianoce!

○

BY a cÿbc'dcfc jbz jU ' ^UV` _z'gc'g`]j_U a]'

Ladislav Slanicay

Spomína mô e len ten, kto dobu pre il. Porovnáva zas len ten, kto nie o za il. Ale porovnáva sa daj e len veci, ktor e sa porovnate n e. Aj kvalita pre porovnanie potrebuje sehlasn e h adisk e. Nemo no porovnáva chu ovo dobr e jablk e s kyslými slivkami. Musím sa prizna , e som pôvodne mal e myslel v tomto predviano nom ase napísa do na ich novin, hlavne pre tých mlad ích, porovnanie o Vianociach s pred osemdesiatych rokov a tých dne ných se asných, ktor e vráne m a pre ívame. No ke som si tak zhruba na rtoľ kostru ľáku, ve mi rýchlo som pri iel k poznaniu, e sa to jednoducho ned e. Dopadol by som asi tak, ako som uviedol na za iatku, e sa sna ím porovnáva to, o sa porovnáva nem e a ned e. Bol by to jednoducho nezmysel, ak nie doslova hl epos . Zosta me preto pri tom zámere spomína na Vianoce tých rokov, ktor e sme vtedy pre ívali, ale bez porovnávania.

tiavnica ako dedina bola vtedy neve k e. Skôr men ia. No spoločným postavením

pomerne ve mi významným. Pochopite ne na te dobu. Zloenie obyvate ov v tom ase, v eobecne d e sa poveda , bolo na pokraji na ich zámjmov. Bolo mi ukradnut e, ko ko v tých rokoch ilo medzi nami kresťanov, katolíkov, ko ko idov a ko ko takých, ako si spomínam, vtedaj ia spoľ nos ozna ovala len prívlastkom, e ten a ten neverí a do kostola nechodí. U v tých asoch, na ktor e mám dôvod a myslím si e aj oprávenie spomína , bola skuto nos , e v dedine sme mali nielen richtára, ale aj pána notára a e pána notára mal dceru. To bol asi ten hlavný dôvod, pre o mi t e rodina, i e rad zakotvil v pamäti. Keby bol pána notára mal syna, neviem i by som si na neho tak ako dnes spomínal. A Vianoce? Vianoce v tých asoch, tie hlavne ako kresťansk e sviatky, boli eplne in e. Boli podstatne o nie om inom, len nie o marketingu, nie o zhone za peniazmi, nie o v eobecne dnes udom e nenom e silí, získa aj v období Vianoc nie o, o mi z etick e ho h adiska nepatrí. A predsa jeden rozdiel pre porovnanie sa tu poneka. Rozdiel

bol aj v tom bohat ie prikrýtom stole na tedrý ve er, oproti ostatným d om v priebehu cel e ho roka. il a vyrastal som na gazdovskom dvore a tak aj tedrove erný st eľ oplýval len tým, o ítie a príroda v podmienkach tých asov umo ovalo. Otec v elára il a tak na tedrove ernom stole nechýbal med, ten pravý, nefalovaný. Kapusta a kapustnica, ktor e bola na jedl nom lístku es krá do tý d a, nebola a nebývalou vz e nosou. Nechýbali e den e dom e klobáky, jab ka a su en e slivky. To bolo to, o ponekala príroda a blízke okolie. Sta ilo nám to. Vyhovovalo, i ke to bolo skromnej ie, v porovnaní s tým, o chceme, aby bolo dnes na viano nom stole. Vo v eobecnosti sa ilo skromnej ie. Bolo menej stresu, viac du evn e ho pokoja, hlavne menej ob e v z toho, o bude zajtra. Nebolo by pravdou tvrdí , e v tých asoch neboli existen e obavy, e neboli neistoty z toho o prinesie zajtrajok, ale ka dý vedel, e zajtra musí urobi to a to, o posl e i na pre ítie rodiny v bud e com období. V tom je oproti dne ku podstatný rozdiel. Neboli v tých

asoch sociálne istoty na takej e rovni, aby mohli by v dne nej dobre vzorom, rozhodne boli primeran e nárokom a po iadavkám v etkých n e v tých asoch. A hlavný dôvod? To preto e sa ilo skromnej ie. V tých a takých sociálnych podmienkach prichádzal jedinec do i vota, v takých vyrastal i kon il a neumáral sa denne problémom, ako ten nevyhovujúci spoločenský syst e m zmení vo svoj prospech z ve era na ráno. Nu pre takto podstatn e rozdiely doby nemo no porovnáva a tak sa patrí na z e ver, popri tých oprávených spomienkach v etkým Vám aj pára priani. V e vodníku som napísal, e nám absentuje pokoj a bratsk e ľáka. Denne sa presviedame, e bez nich je daromn e e silie pretvorí svet i spoločenský i vot, jeho myslenie i konanie. Tak vám prajem v etkým, aby ten pokoj i vz e homn e bratsk e ľáka sa stali spoločníkom v e ho ka dodenn e ho i vota v bud e com období. Nielen v ase viano ných sviatok, ale aj konca star e ho, a takte za iatku nov e ho roka. ○

?Y ` \]gh e f]U' cÿ] ^Y' nc ' p nUV i Xb i hY ^ Í 'Zchc [fUÙY' (

Opä vám ponekame mo nos zapozera sa na fotogra u, ktor e vám pripomenie k e sok histórie. Dnes ide o z e ver zo z e jazdu na ich spoluob anov. Rok, v ktorom sa z e jazd konal, ako aj jeho cie sa nám v ak nepodarilo zisti . Pomô ete nám v tom? Poznáte e astníkov z e jazdu? My toti niektorých z nich nevieme ur í .

Fotogra u aj s identi k e ciou niektorých os e b na nej si mô ete pozrie na internetovej adrese <http://toito.liptovskastiavnica.sk/zajazd>.

Budeme radi, ak nám prinesiete chýbajúce e daje na Obecný e rad. ○

c' bzg' flbYŁ a]b]Y' _ a 'dfıX i ' J]UbcWY3

Michaela Uhrinová

Aj Váš sa u zmocnila viano nĚ nĚada? Vo avŇ medovní ky, viano nŇ dekorácie, koledy, Popolu ka, Perinbaba, SĚn Doma síce u mŇ u znie pateticky, ale aj tak majú svoje kĚzlo. Mo no tvrdíte, e do tederŇo d a sa nezastavíte, mĚte stres z dar ekov, výdavkov, obavy z toho, e e te v etko nie je tip-top. Aj tak si myslím, e ka dý z váš sa te í, preto e Vianociam sa jednoducho nedĚodola . ZdĚsa mi, e z roka na rok mĚne oraz dlhíe Vianoce, ke e hypermarkety od tartujú svoju kampa v ktŇbri, a v nĚkupných centĚch nie je 1. novembra výnimkou nadrozmerný MikulĚ. Tým sa nĚm sna ía vry do podvedomia skuto nos , e pri íel as radosti a prievanu v pe aenkĚch. Negativisti mŇ u fr a e te viac ako cez rok a optimisti mŇ u te í nielen blízkych ale aj seba. Nie je to skvelý pocit, ke pol d a h adĚte pote enie pre rodinu, priate ov, ale nĚjete pote enie pre seba? NevĚhajte a odme te sa. Presne takýto Ě h adĚte a dokonale sa vĚm hodí k bunde a plati? Nemajte vý itky a urobte si rados . Keby predsa len na váš po nĚkupnej hore ke do ahli, upokojte sa minimĚne tromi rozumnými argumentami. Po prvŇ: ur íte bolo to znamenie, po druhŇ: íde Vianoce >, no a po tretie: kým bude Vianoce, mĚ prís koniec sveta... zasmejete sa nad sebou, ale na alej této informáciu po va ujete za ěplne nepodstatné. Pomyslíte si, e takých hrozieb tu u bolo pred 300 rokmi aj za iatkou novŇho milŇnia pred 12 rokmi, udstvo sa stĚ nepou ilo zo svojich chýb, no predsa sme v etcí e te tu. Ur íte netreba podce ova vĚ nos tejto tŇmy a formy akými udstvo speje k vlastnŇmu koncu. Z rôznych poh adov by to bola ur íte dlhĚ a zaujímavĚ diskusia. No myslím si, e prĚve teraz by bolo vhodnŇ jemne od ah í této otĚzku. Ur íte ste zachytili

dĚtum, ktorý je ozna ovaný ako ten posledný. 21. 12. 2012. Pre niekoho peknŇ íslo, pre inŇho al í piatok, pre al íeho alarm blí iaceho sa tederŇo d a, no ve kŇ percento udstva ozna u je tento de ako Posledný, preto e vtedy mĚ kon í Mayský kalendĚ. VĚm na om nepríde ni zvlĚtne, ale pod a nejakej ankety ědajne 90% ameríanov o akĚva apokalypsu a ve kŇ percento z nich sa na to pripravuje. Zemetrasenie, mi-

od necelých 12- 15 eur. Prekva pilo ma ako tento o ía prekvitĚ aj na Slovensku. udia, ktorí hltajĚ tieto nezmyselnŇ popla nŇ sprĚvy nakupujú vo ve kom, no spojitos s Vianocami v tom neh adajte. Dokonca sĚ medzi nimi odborníci , ktorí si berĚ ěvery a mí ajĚ v etky ěspory aby tieto poslednŇ dni o najplnohodnotnej íe pre íli. RuskŇ ěrady dokonca musia ubezpe ova udi, e v spomínaný dĚtum íadny koniec nenastane

UrhfWY' gna Vc' mi' íi gřU b 'cVfUznc_ fWV'

mozem ania, zrĚ ka s planŇtou alebo nĚs mĚ vcucnĚ íerna diera? National Geographic dokonca robil prieskum pripravenosti na vzorke ameríanov. Program teraz vysíela s plnou vĚ nos ou a udia v om prezentujú svoje kryty a bunkre, zĚsoby potravín, dokonca spŇsoby ako budujú v podzemí sie chodieb. Preto sa ne udujte ak uvidíte v decembri suseda s lopatou, ktoré o ívidne nepou íva na odpratanie snehu. ahko si domyslíte odkia ěka aj to, e nielen ameríania sĚ blĚzníví. Aj ke ostaneme v na ich zemepisných írkach, zistíme, e ne aleko na Ukrajíne si mŇ u nad enci zarezervova lístok do Raja alebo do Pekla pod a vlastnŇho výberu. Tajomstvom nie je ani cena, ktorĚ sa pohybuje

preto e lĚnky a reportĚ e o blíiacom sa konci sveta vyvolala u udi v Rusku takĚ paniku, e rabovali obchody s potravinami, aby sa predzĚsobili. Mnohí nad enci z celŇho sveta si urobí výlet na horu Pic de Bugarach, pod ktorou ědajne sídli zĚklad a mimozemskej civilizácie a hora mĚby vchodom do inŇho sveta. Toto ste ur íte zachytili v na ich hlavných sprĚvach, ktorŇ sa ne títili odvysíela této ve avravnĚ informáciu podchytenĚ skuto nos ami . V ka dom prípade mŇ e by zaujímavŇ pozorova tisícky turistov v tomto meste v íapke z alobalu a kufrom v ruke ako akajĚ na odlet. Mo no nie je dôle ítŇ, o je pravda (preto e tĚ niko z nĚs nepoznĚ), ale omu a komu veria udia. Davový efekt

je silný nĚstroj, zvlĚ ak na váš pôsobí z ka dej strany. Ak by lovek tomu o í len s asti veril, nasĚval popla nŇ informácie, zakrĚtko by svojim mylienkam pod ahol. Nie nadarmo sa hovorí: Na akŇ veci myslí , takŇ si aj pri ahuje . Najviac si mädlia ruky hotelieri, ke sa do doteraz neznaných aj znĚných oblastí hrnĚ tisícky udi. Istý turecký vinĚ z doteraz neznaných oblastí sa u tak te í zĚujmu o tento kraj, e pre turistov vyrobil víno s nĚzvom Apokalypsa. Ak ste si u nebodaj nachystali zĚchranný balí ek, na lí ěkryt pod zemou a pripravovali sa minĚ v etky ěspory, po kajte e te. Ani sa nenazdĚte a bude rĚno dvadsiateho druhŇho a as dozdobi strom ek, í popasova sa s kaprom v kĚpe ni. Mo no predsa budete pre íva vĚ osobný Koniec sveta so svokrou pri tedrove ernom stole. To váš ale nemŇ e rozhodí tak, aby ste si nev ímli tie roz íarenŇ detskŇ o í, ke vyba ujĚ vysnívané hra ku a ten ich potmehŇdsky ěsmev, e strĚhania dobroty u bolo dos . Rados z obdarĚvania iných je ur íte silnej ía ako z dostĚvania dar ekov. Nakoniec si prídu na svoje v etky vekovŇ kategórie. í u na lí pod strom ekom novĚ knihu od ob ěbenŇho autora alebo al í sveter s viano ným motívom a frotŇ pono kami k tomu. Pri svetielkujĚcom strom eku a vaje nom líkŇri si mŇ u príjemne podebati s najbli ími, prípadne si mŇ u v televízii vychutna u viano nĚ klasiku dĚfajĚc, e nenatra a na vy ma ěvané týlovĚ krĚsavicu z Turca ako tomu bolo takto pred rokom. V takom prípade je naozaj vhodnej íe presunĚ sa s blízkyimi k svetielkujĚcemu strom eku alebo k spomínanŇmu líkŇru.

Prajem vĚm astnŇ a VeselŇ > .

